

Üldised vormistusnõuded

Kõigis Ilmatsalu Põhikoolis esitatavates elektrooniliselt vormistatud töödes järgitakse kirjalike tööde vormistamise juhendit.

1. Töö esitatakse A4 formaadis.
2. Teksti vormistamisel kasutatakse Times New Romani kirjatüüpi, tähesuurus 12 p.
3. Töö vormistatakse reavahega 1,5.
4. Lehe serva jäetakse vasakule äärde 3 cm ning paremale, üles ja alla 2,5 cm vaba ruumi.
5. Pealkirjad vormistatakse pealkirjade vormingus: põhipealkirjad Pealkiri 1/Heading 1 ja alapealkirjad Pealkiri 2/Heading 2. Pealkirjad joondatakse lehe vasakusse serva.
6. Pealkirja suurus on 14 p ja paksus kirjas, alapealkiri 12 p ja paksus kirjas.
7. Pealkirja lõppu punkti ei lisata.
8. Pealkiri ja alapealkiri eraldatakse eelnevast ja järgnevast tekstist ühe tühja reaga.
9. Teksti vormistamisel kasutatakse rööpjoondust.
10. Lõikude alguses kasutatakse taandrida (1,27 cm, Tab klahviga).
11. Leheküljed nummerdatakse, v.a tiitelleht. Leheküljenumber lisatakse lehe alla paremasse serva. Leheküljenumbrite vormistamisel kasutatakse kirjastiili Times New Roman, tähemärgi suurus 12 p.
12. Google Drive'i dokumendi pealkiri ja allalaetud töö failinimi algab õpilase täisnimega ning sisaldab töö pealkirja (nt *Pille Kask. Tarbijana olen säästlik*).

Loovtöö ja referaadi kirjutamise ja vormistamise ülesehitus

1. Töö vormistamisel kasutatakse üldisi kirjalike tööde vormistamise nõudeid.
2. Loovtöö ja referaadi osad on
 - a) tiitelleht,
 - b) sisukord,
 - d) sissejuhatus,
 - e) põhiosa (peatükkide ja alapeatükkidena),
 - f) kokkuvõte,
 - g) kasutatud kirjandus,
 - h) lisad.

Tiitellehe vormistus

1. Tiitelleht algab ülaservalt kooli nimetusega – Ilmatsalu Põhikool (Times New Roman, 12 p) joondusega keskele.
2. Tiitellehe keskele kirjutatakse töö pealkiri (Times New Roman, paks kiri, 14 p).
3. Pealkirja alla märgitakse töö tüüp, nt referaat või loovtöö (Times New Roman, 12 p).
4. Tiitellehe paremasse serva joondatult kirjutatakse töö autori ja juhendaja(te) nimed üksteise alla ilma komadeta (Times New Roman, 12 p).
5. Tiitellehe allserva ja joondusega keskele märgitakse referaadi koostamise koht ja aasta (Times New Roman, 12 p).
6. Vaata järgmiselt leheküljelt tiitellehe näidet.

Ilmatsalu Põhikool

Õpi- ja mälustrateegiad

Loovtöö

Koostaja: Pille Kask

Juhendaja: Sille Ploom

Tartu 2024

Sisukorra vormistus

1. Sisukord on tiitellehe järel.
2. Sisukorra loomisel kasutatakse automaatset sisukorda. Automaatse sisukorra lisamiseks tuleb pealkirjad vormistada pealkirja laadidega.
3. Sisukord sisaldab iga peatüki ja alapeatüki täpset pealkirja ning vastavat leheküljenumbrit (k.a Lisade). Sisukord ei kuulu pealkirjade loetelusse.
4. Lisad loetletakse sisukorras ühekaupa (Lisa 1, Lisa 2, Lisa 3 jne).

Allpool on näited sisukorra kujundamisest (lubatud on mõlemad variandid).

Sisukord

Sissejuhatus	3
Digitaalkunst	4
Praktilise töö kirjeldus	6
Kokkuvõte	8
Kasutatud kirjandus	9
Lisa 1	11
Lisa 2	11

Sisukord

Sissejuhatus.....	3
Digitaalkunst.....	4
Praktilise töö kirjeldus.....	6
Kokkuvõte.....	8
Kasutatud kirjandus.....	9
Lisa 1.....	11
Lisa 2.....	11

Lisade vormistus

1. Kõik lisad peavad olema põhitekstis välja toodud.
2. Lisad paigutatakse neile viitamise järjekorras ja nummerdatakse (Lisa 1, Lisa 2, Lisa 3 jne). *Lisa number tekib selle järgi, mis järjekorras neile tekstis viidatakse.*
3. Lisade alla kuuluvad ankeetküsitlused, graafikud, fotod jne.
4. Vajadusel võib põhiosas kasutada jooniseid ja tabeleid. Joonistele lisatakse allkiri, tabelitele pealkiri. *Näited asuvad järgmistel lehtedel.*
Jooniseid ja tabeleid kasutatakse põhitekstis siis, kui need toetavad otseselt töö sisust arusaamist. Lisades esitatakse need sellisel juhul, kui nad sisaldavad täiendavat detailset teavet, mis ei ole põhiteksti mõistmiseks hädavajalik, kuid on kasulikud täiendava materjalina.
5. Fotod esitatakse lisa ja allkirjastatakse (kes või mis on fotol, foto autor). Lisades kasutatud fotod paigutatakse lehele ökonoomselt (otstarbekalt).
6. Lisa osas esitatud lisade pealkirjad (nt Lisa 1) vormista põhipealkirjana.

Näited:

Lisa 1

Ilmatsalu Põhikool. Foto autor: Sigrid Siik

Lisa 2

Canvas valminud tänukiri. Kuvatõmmis: Leelo Punak

Tabelid ja joonised

Tabelid nummerdatakse ja neile lisatakse pealkiri. Tabeli pealkiri peab avama tabeli sisu, olles lühike, täpne ja sisukas. Pealkirja tekst algab suure algustähega ning lõppu punkti ei panda.

Näide:

Tabel 1. Õpilaste lemmik vabaajategevused

Tegevus	Eelistuste protsent
Sport	45
Muusika	30
Arvutimängud	15
Raamatute lugemine	5
Muu	5

Tabelis olevad andmed tuleb siduda töö tekstiga ehk põhiosas tuleb välja tuua järeldused või analüüs, mis seostuvad tabelis esitatud andmetega.

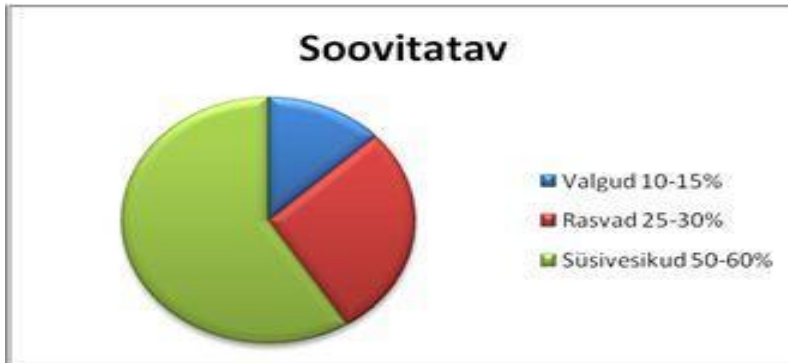
Näited:

Tabelis 1 “Õpilaste lemmik vabaajategevused” on välja toodud

Uurimusest selgus, et õpilaste lemmik vabaajategevused on seotud spordiga (Tabel 1).

Joonisteks nimetatakse kõiki töös olevaid illustratsioone (diagrammid, fotod, skeemid, graafikud jms). Kõik joonised nummerdatakse ning joonistel on allkiri, mis asetseb joonise all. Allkirja tekst algab suure algustähega ning lõppu punkti ei panda. Kõik joonised paiknevad selle tekstilõigu järel, milles neile osutatakse. Töös olevatele joonistele peab tekstisisiselt viitama (Joonis 1).

Näide

Joonis 1. Päevane makrotoitainete jaotus

Lingid

Kui soovid teksti sees viidata mõnele videole või slaididele, siis kasuta selleks hüperlinki, et lugeja saaks kohe lingile klõpsata ja selle sisu vaadata. Linke saad lisada selle põhimõtte järgi ka töö põhiosasse. Kindlasti veendu, et lisatud link viib õigele sisule.

Näited:

Video eksperimendi kohta on kättesaadav [siin](#).

Tutvu esitluse slaididega [sellel lingil](#).

Viitamine

Tekstis viidatakse kõikidele autoritele, kelle ideid või seisukohti oma töös kasutatakse. Tekstis tuleb lisada viide igale lõigule või lausele, mis ei ole töö autori enda kirjutatud või välja mõeldud ning kus kasutatakse teise autori mõtteid ja ideid. Kirjutamisel tuleb alati viidata algallikale.

Kui algallikas ei ole kättesaadav, siis viidatakse algallikale selle allika kaudu, mida ise kasutasite. Kui viidatakse ühele allikale mitu korda, tuleb seda uuesti viidata iga kord, kui pole selge, et tegu on sama allikaga, näiteks uue lõigu puhul või kui vahepeal on viidatud teistele allikatele.

Teiste autorite seisukohad või uurimisandmed esitatakse tekstis kas tsitaadi või refereeringuna. Tsitaat peab kõigis oma osades vastama originaaltekstile ja esitatakse jutumärkides või kursiivis. Viide järgneb kohe pärast tsitaati lõpetavaid jutumärke või kursiivi lõppu.

Kogu töös kasutatakse ühtset viitamisstiili. Ilmatsalu Põhikoolis kasutame joonealust viitamist. Allika vormistamine sõltub kasutatud allika tüübist.

Näide joonealusest viitamisest sisu osas (*põhiosa vaade*)

¹ Voomets, E. (15.06.2022). *Metsast ahjukütmiseks hao korjamise eest tuleb maksta*. Külastatud 24.09.2024, aadressil <https://www.err.ee/1608630019/metsast-ahjukutmiseks-hao-korjamise-eest-tuleb-maksta>

² Vikipeedia (21.02.2023). *Prantsuse revolutsioon*. Külastatud 15.03.2024, aadressil https://et.wikipedia.org/wiki/Prantsuse_revolutsioon

³ Videoõps (15.07.2022). *Mis on kirjandus?* Külastatud 17.04.2024, aadressil <https://www.youtube.com/watch?v=aT7p8X5hZTo>

⁴ Tuttelberg, R. (2022). *Tom õpib rahamängu*. EduRuut, lk 75.

⁵ Mahhov, O.-L. (02.03.2024). *Arst: aktiivsus-tähelepanuhäirega inimese raskusi ei võeta enam tõsiselt, sest „meil kõigil on natuke igapäevast ATHd“*. Eesti Ekspress. Külastatud 17.04.2024, aadressil <https://ekspress.delfi.ee/artikkel/120272125/arst-aktiivsus-tahelepanuhairega-inimese-raskusi-ei-voeta-enam-tosiselt-sest-meil-koigil-on-natuke-igapaevast-athd>

⁶ Vikipeedia (21.02.2023). *Prantsuse revolutsioon*. Külastatud 15.03.2024, aadressil https://et.wikipedia.org/wiki/Prantsuse_revolutsioon

Joonealune viitamine

1. Joonealuse viite koostamisel arvesta järgmistest punktidega:
 - Viide algab viitenumbriga, pärast viitenumbrit on tühik.
 - Viitenumbri järele tuleb autori perekonnanimi ja eesnime esitäh.
 - Mitme autori puhul esitatakse loetelu kõigist autoritest, eristades autorite nimed üksteisest komaga ning viimane autor eristatakse sidesõnaga “ja”.
 - Autori puudumisel kirjutatakse kodulehe nimi.
 - Kui allikal puudub nii autor kui ka kodulehe nimi, kasutatakse viitamisel teose või artikli pealkirja.
 - Ilmumisaeg sulgudes (selle puudumisel viimane muutmise kuupäev). Kui teosel puudub ilmumisaeg, kasutatakse viitamisel lühendit i.a (ilma aastata).
 - Teose pealkiri kaldkirjas.
 - Andmed materjali ilmumiskoha kohta:
 - raamatu puhul kirjuta kirjastus ja ilmumiskoht,
 - internetiallikate puhul lisa link koos viitamise kuupäevaga,
 - veebiartiklite puhul lisa viite juurde lisaks lingile ka väljaande nimi (nt ajaleht või ajakiri).
2. Joonealuse teksti vormistus on alati väiksem kui töö enda tekst (Times New Roman, suurus 10 p, reavahe 1,0).
3. Joonealused viited joondatakse vasakule.
4. Hüperlinki ei kasutata ning lingi järele punkti ei panda.
5. Kogu info, mis pole enda välja mõeldud, tuleb viidata. Viitenumber pannakse teksti sisse pärast punkti.

Internetiallikad

Artiklid/allikad internetis

Allikal on üks autor
Autori perenimi, eesnime esitäh. (Ilmumisaeg). <i>Pealkiri kaldkirja</i> . Külastatud kuupäev.kuu.aasta, aadressil ...
¹ Voomets, E. (15.06.2022). <i>Metsast ahjukütmiseks hao korjamise eest tuleb maksta</i> . Külastatud 24.09.2024, aadressil https://www.err.ee/1608630019/metsast-ahjukutmiseks-hao-korjamise-eest-tuleb maksta

Allikal on kaks või enam autorit
Autori perenimi, eesnime esitäh. ja Autori perenimi, eesnime esitäh. (Ilmumisaeg). <i>Teksti pealkiri kaldkirjas</i> . Külastatud kuupäev.kuu.aasta, aadressil ...
¹ Argus, R. ja Bernhardt, K. (16.04.2024). <i>Me peame rääkima eestikeelsele õppele üleminekust</i> . Külastatud 28.04.2024, aadressil https://opleht.ee/2024/04/me-peame-raakima-eestikeelsele-oppele-uleminekust/

Allikal puudub autor
Kodulehekülje nimi (Ilmumisaeg). <i>Teksti pealkiri kaldkirjas</i> . Külastatud kuupäev.kuu.aasta, aadressil ...
¹ Haridus- ja teadusministeerium (2024). <i>Ettevõtlus- ja karjääriõpe</i> . Külastatud 17.04.2024, aadressil https://www.hm.ee/uldharidus-ja-noored/alus-pohi-ja-keskharidus/ettevotlus-ja-karjaariope
² Vikipeedia (21.02.2023). <i>Prantsuse revolutsioon</i> . Külastatud 15.03.2024, aadressil https://et.wikipedia.org/wiki/Prantsuse_revolutsoon

Allikal puudub autor, kodulehekülje nimi ja avaldamise kuupäev
<i>Teksti pealkiri kaldkirjas</i> (i.a). Külastatud kuupäev.kuu.aasta, aadressil ...
¹ <i>Hunt</i> (i.a). Külastatud 14.04.2024, aadressil https://bio.edu.ee/loomad/Imetajad/hunt2.htm

Perioodika (ajakirjad ja ajalehed) internetis

Artiklil on autor

Autori perenimi, eesnime esitähth. (Ilmumisaeg). *Pealkiri kaldkirjas*. Ajalehe/Ajakirja nimi.

Külastatud kuupäev.kuu.aasta, aadressil ...

¹ Larm, P.-R. (09.02.2024). *Iga lugeja loeb*. Sirp. Külastatud 17.04.2024, aadressil <https://www.sirp.ee/s1-artiklid/c7-kirjandus/iga-lugeja-loeb/>

² Mahhov, O.-L. (02.03.2024). *Arst: aktiivsus-tähelepanuhäirega inimese raskusi ei võeta enam tõsiselt, sest „meil kõigil on natuke igapäevast ATHd“*. Eesti Ekspress. Külastatud 17.04.2024, aadressil <https://ekspress.delfi.ee/artikkel/120272125/arst-aktiivsus-tahelepanuhairega-inimese-raskusi-ei-voeta-enam-tosiselt-sest-meil-koigil-on-natuke-igapaevast-athd>

Autor puudub

Artikli pealkiri kaldkirjas. (Ilmumisaeg). Ajalehe/Ajakirja nimi. Külastatud kuupäev.kuu.aasta, aadressil ...

³ *Konkursid Arktika ja Venemaa uuringute uurija-professuuride toetamiseks*. (24.05.2023). Sirp. Külastatud 17.04.2024, aadressil <https://www.sirp.ee/online-uudised/konkursid-arktika-ja-venemaa-uuringute-uurija-professuuride-toetamiseks/>

Filmid, videod jm

Filmid ja videod

Autori perenimi, eesnime esitähth. (Ilmumisaeg). *Pealkiri kaldkirjas*. Külastatud kuupäev.kuu.aasta, aadressil ...

¹ Granström, M., Arro, G. ja Aus, K. (2018). *Kuidas aju õpib? Jaan Aru*. Külastatud 16.04.2024, aadressil vimeo.com/289749373

² Videoõps (15.07.2022). *Mis on kirjandus?* Külastatud 17.04.2024, aadressil <https://www.youtube.com/watch?v=aT7p8X5hZTo>

Paberkandjal allikad

Paberkandjal ilmunud raamat

Üks autor

Autori (või koostaja) perenimi, eesnime esitäh. (Ilmumisaeg). *Pealkiri kaldkirjas*.
Ilmumiskoht: Kirjastus, leheküljenumber.

¹ Schulze, H. (2005). *Saksa ajalugu*. Tallinn: Valgus, lk 154-155.

² Tuttelberg, R. (2022). *Tom õpib rahamängu*. EduRuut, lk 75.

Mitu autorit

Autori (või koostaja) perenimi, eesnime esitäh., Autori (või koostaja) perenimi, eesnime esitäh. (Ilmumisaeg). *Pealkiri kaldkirjas*. Ilmumiskoht: Kirjastus, leheküljenumber.

¹ Mäesalu, A., Lukas, T., Laur, M. ja Tannberg, T. (1997). *Eesti ajalugu I*. Tallinn: Avita, lk 53-56.

Autor puudu

Autori nime puudumisel kasutatakse selle asemel ainult raamatu pealkirja, nt teatmeteos.
Pealkiri (Ilmumisaeg). Ilmumiskoht: Kirjastus, leheküljenumber.

Loodusentsüklopeedia (2004). Tallinn: Avita, lk 43.

Paber kandjal ilmunud artikkel ajalehes ja ajakirjas

Autor olemas

Autori perenimi, eesnime esitähth. (Ilmumisaeg). *Artikli pealkiri kaldkirjas*. Ajalehe või ajakirja nimi, *ajakirja number*, leheküljenumber.

¹ Broström, N. (2012). *Hoorni neem oli mereteel surmalõks*. Imeline Ajalugu, 7, lk 51-55.

² Ärm, T. (26.03.2015). *Pildid Tartu majaseintel võluvad sügava intellektuaalsusega*. Postimees, lk 53.

Autor puudu

Artikli pealkiri kaldkirjas (Ilmumisaeg). Ajalehe või ajakirja nimi, *ajakirja number*, leheküljenumber.

³ *Panama lähedalt leiti Francis Drake'i laevad?* (2012). Imeline Ajalugu, 7, lk 5.

Kasutatud kirjanduse vormistamine

1. Kõik töös viidatud allikad peavad kajastuma kasutatud kirjanduse loetelus.
2. Kasutatud kirjandus esitatakse autorite perekonnanime järgi tähestikulises järjekorras. Ühe ja sama autori teosed järjestatakse ilmumisaja järgi alates kõige vanemast. Kui autorit ei ole, siis on järjestamise aluseks allika pealkirja esitäht.
3. Iga kirje sisaldab järgmisi elemente:
 - autori(te) nimi (nimed),
 - ilmumisaeg,
 - pealkiri,
 - andmed allika ilmumiskoha kohta.
4. Digitaalsetele allikatele viidatakse samade reeglite alusel, mis paberkandjate puhul. Digitaalse allika viitamisel esitatakse autori olemasolul järgmised andmed: autori nimi (nimed), ilmumisaeg, *materjali pealkiri*, perioodilise väljaande nimi, väljaande nr (kui on olemas), külastamise aeg (kuupäev.kuu.aasta), veebiaadress (hüperlinki ei kasutata).
5. Autori puudumisel esitatakse digitaalse allika puhul järgmised andmed: materjali pealkiri, ilmumisaeg, kodulehekülje nimi, külastamise aeg (kuupäev.kuu.aasta), veebiaadress (hüperlinki ei kasutata).
6. Kasutatud kirjandus joondatakse vasakule, reavahe 1,5.
7. Kasutatud kirjanduse allikate vahele jäetakse tühi rida.

Vaata kasutatud kirjanduse näidet järgmiselt lehelt:

Kasutatud kirjandus

Argus, R. ja Bernhardt, K. (16.04.2024). *Me peame rääkima eestikeelsele õppele üleminekust*. Külastatud 28.04.2024, aadressil <https://opleht.ee/2024/04/me-peame-raakima-eestikeelsele-oppele-uleminekust/>

Kikas, E. (Toim). (2010). *Õppimine ja õpetamine esimeses ja teises kooliastmes*. Tartu: Ecoprint, lk 56-76, 94.

Panama lähedalt leiti Francis Drake'i laevad? (2012). Imeline Ajalugu, 7, lk 5.

Prantsuse revolutsioon (21.02.2023). Vikipeedia. Külastatud 15.03.2024, aadressil https://et.wikipedia.org/wiki/Prantsuse_revolutsioon

Schulze, H. (2005). *Saksa ajalugu*. Tallinn: Valgus, lk 154-155.

Tuttelberg, R. (2022). *Tom õpib rahamängu*. EduRuut, lk 75.

Voomets, E. (15.06.2022). *Metsast ahjukütmiseks hao korjamise eest tuleb maksta*.

Külastatud 24.09.2024, aadressil

[https://www.err.ee/1608630019/metsast-ahjukutmiseks-hao-korjamise-eest-tuleb maksta](https://www.err.ee/1608630019/metsast-ahjukutmiseks-hao-korjamise-eest-tuleb-maksta)

Internetiallikad kasutatud kirjanduses

Allikas autoriga
Artikli autori perenimi, eesnime esitäh. (Ilmumisaeg). <i>Artikli pealkiri</i> . Külastatud kuupäev.kuu.aasta, aadressil ...
Tsõmbarevich, O. (13.09.2017). <i>Kus kasvavad seemed?</i> Külastatud 24.08.2022, aadressil https://www.rmk.ee/metsa-majandamine/loodusblogi/kus-kasvavad-seened
Kukk, T. (15.05.2022). <i>Metsa raiumisele tuleb seada piirid</i> . Eesti Loodus. Külastatud 28.04.2024, aadressil https://www.loodusajakiri.ee/metsa-raiumisele-tuleb-seada-piirid/
Vool, A. ja Visnapuu, T.-K. (2018). <i>Õppefilm "Sinimäed"</i> . Külastatud 25.08.2021, aadressil https://www.youtube.com/watch?v=3V3nUoFq2Uo

Allikas ilma autorita
<i>Allika pealkiri</i> (Ilmumisaeg). Kodulehekülje nimi. Külastatud kuupäev.kuu.aasta, aadressil ...
<i>Õppimine</i> (2019). Haridus- ja Teadusministeerium. Külastatud 24.08.2022, aadressil https://www.hm.ee/et/kutseharidus-oppimine
<i>Koerad</i> (13.08.2024). Vikipeedia. Külastatud 22.09.2024, aadressil https://et.wikipedia.org/wiki/Koer

Paber kandjal allikad kasutatud kirjanduses

Raamat

Autor on teada
Autori perenimi, eesnime esitäht. (Ilmumisaeg). <i>Pealkiri kaldkirjas</i> . Vljaandmiskoht: Kirjastus, leheküljenumber.
Ploom, S. (2008). <i>Nõrkused ja tugevused</i> . Tartu: AS Atlex, lk 33. Laherand, M.-L. (2008). <i>Kvalitatiivne uurimisviis</i> . Tallinn: Infotrükk, lk 42. Kiv, M. ja Piir, M.-M. (2010). <i>Vanaaeg. Ajaloopik 6. klassile. II osa</i> . Tallinn: Avita, lk 64.

Raamatul on koostaja või toimetaja
Autori perenimi, eesnime esitäht. (Toim). (Ilmumisaeg). <i>Pealkiri kaldkirjas</i> . Vljaandmiskoht: Kirjastus, leheküljenumber.
Kikas, E. (Toim). (2010). <i>ppimine ja õpetamine esimeses ja teises kooliastmes</i> . Tartu: Ecoprint, lk 56-76, 94.

Autor või koostaja puudub
Autori nime puudumisel kasutatakse selle asemel ainult raamatu pealkirja, nt teatmeteos. <i>Pealkiri</i> (Ilmumisaeg). Vljaandmiskoht: Kirjastus, leheküljenumber.
<i>Loodusentsüklopeedia</i> (2004). Tallinn: Avita, lk 25.

Perioodika

Artikkel ajalehes

Artikli autori perenimi, eesnime esitäh. (Ilmumisaeg). *Artikli pealkiri*. Ajalehe nimi, väljaande number (kui on olemas), leheküljenumbriid.

Leikop, M. (19.08.2022). *Nüüd kovisiooni õppima!* Õpetajate Leht, 25, lk 6.

Artikkel ajakirjas:

Artikli autori perenimi, eesnime esitäh. (Ilmumisaeg). *Artikli pealkiri*. Ajakirja nimi, väljaande number, leheküljenumbriid.

Kuusk, A. (2006). *Loodusõpetuse õpetamisest põhikoolis*. Haridus, 4, lk 10-18.